

Nowe stanowisko *Duponchelia fovealis* ZELLER, 1847 (Lepidoptera: Crambidae) w Polsce

New locality of *Duponchelia fovealis* ZELLER 1847 (Lepidoptera: Crambidae) in Poland

Peter SENN

ul. Kańskiego 7D/9, 81-603 Gdynia

ABSTRACT: A new locality of *Duponchelia fovealis* ZELLER, 1847 is reported from Gdynia, northern Poland, the third record of this species from this country. One freshly eclosed male was found flying around the flat. It had presumably emerged from a pupa developing on a potted cyclamen plant (imported from the Netherlands), purchased a few days earlier from a local supermarket.

KEY WORDS: Lepidoptera, Crambidae, *Duponchelia fovealis*, new locality, Poland.

Duponchelia fovealis ZELLER, 1847 to przedstawiciel rodziny Crambidae. W Polsce do tej pory gatunek odnotowano dwukrotnie: w województwach małopolskim i mazowieckim (RĄCZKA 2013). Obecne stwierdzenie jest pierwszym w województwie pomorskim i trzecim udokumentowanym w Polsce.

Naturalny zasięg tego gatunku obejmuje obszar śródziemnomorski Europy i północnej Afryki oraz Wyspy Kanaryjskie. W środkowej i północnej Europie, m.in. w Polsce, a także w Ameryce Północnej i Południowej Afryce jest gatunkiem inwazyjnym. Jego obecność poza naturalnym zasięgiem jest rezultatem zawleczenia z roślinami ozdobnymi, m.in. *Cyclamen*, *Begonia* i *Kalanchoe*, uprawianymi w krajach jak np. Holandii, skąd są rozwożone po całym świecie. W środkowej i północnej Europie *D. fovealis* jest spotykany przede wszystkim w warunkach domowych (BUSZKO 2020).

Nowa obserwacja:

– CF34 Gdynia-Chwarzno, 20 IX 2021, 1♂, w mieszkaniu, fot. P. SENN (ryc.).

Opisywany okaz – świeżo wylęgły samiec – został znaleziony w mieszkaniu autora w Gdyni i tam sfotografowany. Najpewniej trafił tam w stadium poczwarki wraz z rośliną doniczkową cyklamenem, importowaną z Holandii, a kupioną kilka dni wcześniej w jednym z marketów.

Ryc. *Duponchelia fovealis* ZELLER 1847, 1♂, Gdynia, mieszkanie, 20 IX 2021 (fot. P. SENN)

Fig. *Duponchelia fovealis* ZELLER 1847, 1♂, Gdynia, in my flat, 20 IX 2021 (photo P. SENN)

W Finlandii po raz pierwszy w Europie *D. fovealis* został stwierdzony poza swoim naturalnym zasięgiem w 1984 r. (KYRKI i ITÄMIES 1984). Od tego czasu spotykano ten gatunek w niemal każdym państwie środkowej i północnej Europy, najczęściej w domach i mieszkaniach. W warunkach domowych gąsienice są raczej nieszkodliwe – nawet jeśli rozwój dochodzi do stadium imago, to motyl wkrótce ginie (pułapka ekologiczna). W szklarniach natomiast, gdzie rośliny doniczkowe są uprawiane na masową skalę, gatunek ten jest potencjalnym szkodnikiem. Gąsienice są

polifagami, a lista znanych roślin żywicielskich jest imponująca (RENNWALD 2021). Jest wielce prawdopodobne, że rozprzestrzenienie tego gatunku w Polsce jest dużo szersze niż wynikałoby z opublikowanych stwierdzeń z 2006 r. w Krakowie, z 2012 r. w Warszawie i teraz z 2021 r. w Gdyni.

Autor składa podziękowania Panu Profesorowi dr. hab. Jarosławowi BUSZKO oraz Panu Markowi HOŁOWIŃSKIEMU za pomoc w oznaczeniu tego okazu.

PIŚMIENNICTWO

- BUSZKO J. 2020. Crambidae i Thyrididae Polski. Microlepidoptera Część 1. Koliber, Nowy Sącz. 250 ss.
- KYRKI J. i ITÄMIES J. 1984. *Duponchelia fovealis* (Lepidoptera: Pyralidae) introduced into Finland. Notulae Entomologicae, **64** (2): 80.
- RĄCZKA P. 2013. *Duponchelia fovealis* ZELLER, 1847 (Lepidoptera: Crambidae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **32**: 215-217.
- RENNWALD E. 2021. *Duponchelia fovealis* ZELLER, 1847 Gewächshauszünsler, Südeuropäischer Orchideenzünsler ["Orchideenwickler"]. https://lepiforum.org/wiki/page/Duponchelia_fovealis [dostęp: 30 września 2021].

Wpłynęło: 30 września 2021
Zaakceptowano: 25 października 2021